

BÀI 10

MỘT SỐ NÉT VĂN HÓA Ở VÙNG ĐỒNG BẰNG BẮC BỘ

Khởi động

Quan sát bức tranh và dựa vào hiểu biết của em, hãy giới thiệu một số nét văn hóa tiêu biểu ở vùng Đồng bằng Bắc Bộ.

▲ Hình 1. Một cảnh làng quê truyền thống vùng Đồng bằng Bắc Bộ (tranh vẽ của họa sĩ Trần Nguyên)

Nét văn hóa tiêu biểu ở vùng Đồng bằng Bắc Bộ là hình ảnh quen thuộc với những cây đa, cổng làng, những đồng lúa, bến nước hay sân đình. Đó cũng là nét đặc trưng của một làng quê truyền thống Đồng bằng Bắc Bộ.

▲ Hình 1. Một cảnh làng quê truyền thống vùng Đóna bằna Bắc Bô (tranh vẽ của họa sĩ Trần Nauvên)

Thứ ba ngày 21 tháng 11 năm 2023

BÀI 10

MỘT SỐ NÉT VĂN HÓA Ở VÙNG ĐỒNG BẰNG BẮC BỘ

KHÁM PHÁ

A cartoon illustration of a woman with brown hair, wearing a black business suit with a white collar and a pearl necklace. She is smiling and holding a black pointer stick, pointing towards a large white sign with a dashed border. The sign contains the text 'Hoạt động 1: Tìm hiểu làng quê truyền thống.' The background is a colorful landscape with green hills, a winding path, and mountains under a blue sky with white clouds and butterflies.

Hoạt động 1: Tìm hiểu làng quê truyền thống.

Ở các làng quê truyền thống Bắc Bộ thường có lũy tre xanh, cổng làng, cây đa, giếng nước, sân đình. Một số làng còn có đền, chùa, miếu,...

Cổng làng là cửa ngõ ra vào làng, là nơi người dân dừng nghỉ chân, hóng mát, cũng là nơi trẻ em tụ tập, cùng vui đùa,...

Cây đa tạo bóng mát thường được trồng ở đầu làng, cuối làng hoặc ở vị trí trung tâm, bên cạnh các di tích lịch sử – văn hoá.

▲ Hình 2. Cổng làng Đường Lâm (thành phố Hà Nội)

▲ Hình 3. Giếng nước ở Hoa Lư (tỉnh Ninh Bình)

Giếng làng trước đây là nơi cung cấp nguồn nước sinh hoạt chính cho dân làng.

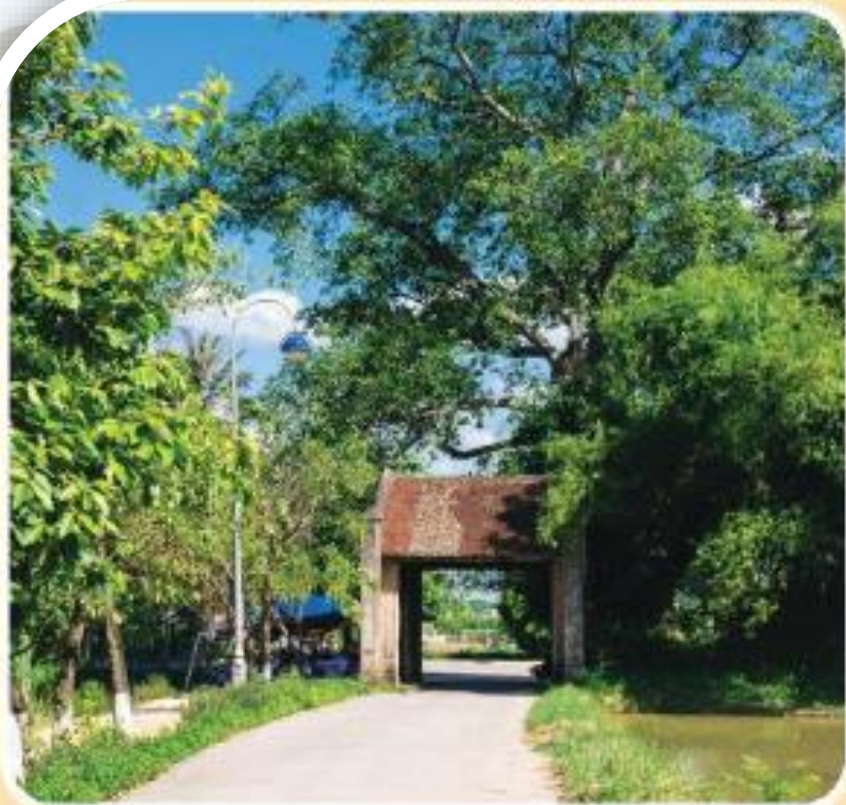

▲ Hình 4. Đình làng Đình Bảng (tỉnh Bắc Ninh)

Đình là nơi thờ Thành hoàng, thường được xây dựng ở vị trí trung tâm. Sân đình là nơi diễn ra các sinh hoạt văn hoá chung của làng.

Đọc thông tin (SGK tr.47) và quan sát các hình từ 2 đến 4, mô tả một số nét văn hoá nổi bật của làng quê truyền thống vùng Đồng bằng Bắc Bộ.

▲ Hình 2. Cổng làng Đường Lâm (thành phố Hà Nội)

- Đây là hình ảnh một trong những cổng làng tiêu biểu ở làng quê vùng Đồng bằng Bắc Bộ.
- Cổng làng là cửa ngõ ra vào làng, bên cạnh có cây đa toả bóng mát, nơi người dân dừng chân nghỉ ngơi, cũng là nơi trẻ em tụ tập cùng vui đùa, hóng mát,...

▲ Hình 3. Giếng nước ở Hoa Lư (tỉnh Ninh Bình)

- Đây là hình ảnh một trong những giếng làng truyền thống ở Đồng bằng Bắc Bộ vẫn còn được lưu giữ đến ngày nay.
- Giếng làng thường to, rộng, nằm ở vị trí giao thông thuận tiện của làng. Giếng nước là nơi cung cấp nước sinh hoạt, đồng thời cũng là nơi tắm, giặt của nhiều người dân trong làng.

▲ Hình 4. Đình làng Đình Bảng (tỉnh Bắc Ninh)

- Đây là một trong những ngôi đình cổ kính nhất của đất Kinh Bắc ở thành phố Từ Sơn (tỉnh Bắc Ninh) vẫn còn giữ được nguyên vẹn cho đến ngày nay.
- Đình được xây dựng để thờ các vị Thành hoàng cùng các vị thần có công lập làng.
- Đình có sân rất rộng, bằng phẳng, là nơi diễn ra nhiều hoạt động văn hoá chung của làng.

Hoạt động 2: Tìm hiểu về nhà ở.

Độc thông tin và quan sát hình 5, 6

Trước đây, người dân vùng Đồng bằng Bắc Bộ thường ở trong những ngôi nhà được đắp bằng đất hoặc xây bằng gạch, mái lợp lá hoặc ngói. Nhà thường có ba gian. Gian chính là nơi thờ cúng và tiếp khách. Hai gian bên gọi là buồng, dùng làm phòng ngủ hoặc chứa thóc, gạo, đồ dùng,...

Ngày nay, nhà ở của người dân có sự thay đổi theo hướng hiện đại và tiện nghi hơn.

▲ Hình 5. Nhà ở truyền thống vùng Đồng bằng Bắc Bộ

▲ Hình 6. Nhà ở vùng Đồng bằng Bắc Bộ hiện nay

**Mô tả nét chính về nhà ở truyền
thống của người dân vùng
Đồng bằng Bắc Bộ.**

**Cho biết nhà ở hiện nay của người
dân vùng Đồng bằng Bắc bộ có điểm
gì khác với nhà ở truyền thống?**

CHIA SẺ TRƯỚC LỚP

▲ Hình 5. Nhà ở truyền thống vùng Đồng bằng Bắc Bộ

- Nhà ở truyền thống của người dân vùng Đồng bằng Bắc Bộ được đắp bằng đất hoặc xây gạch, mái lợp lá hoặc ngói.
- Nhà thường có ba gian. Gian chính là nơi thờ cúng và tiếp khách. Hai gian bên gọi là buồng, dùng làm phòng ngủ hoặc chứa thóc, gạo, đồ dùng,...

Điểm giống và khác nhau giữa nhà truyền thống và nhà hiện đại của người dân vùng Đồng bằng Bắc Bộ

- **Điểm giống:** Xây bằng gạch, mái lợp ngói, vẫn có một gian để thờ và tiếp khách;

- **Điểm khác:** Nhà ở xây nhiều tầng với nhiều phòng và nhiều tiện nghi hơn.

**Nhà ở của người dân vùng
Đồng bằng Bắc Bộ có gì giống
và khác với nhà nơi em sống?**

LUYỆN TẬP

Hoạt động 3: Lập bảng về một số nét văn hóa ở vùng Đồng bằng Bắc Bộ (làng quê truyền thống, nhà ở)

Một số nét văn hóa	Đặc điểm
Làng quê truyền thống	Thường có lũy tre xanh, cổng làng, cây đa, giếng nước.
Nhà ở	Nhà ở truyền thống của người dân vùng Đồng bằng Bắc Bộ được đắp bằng đất hoặc xây gạch, mái lợp lá hoặc ngói. Nhà thường có ba gian. Gian chính là nơi thờ cúng và tiếp khách. Hai gian bên gọi là buồng, dùng làm phòng ngủ hoặc chứa thóc, gạo, đồ dùng,...

VĂN DỤNG

✓ **Vẽ một bức tranh phong cảnh về làng quê đồng bằng Bắc Bộ**

Về nhà: **Sưu tầm tranh ảnh về làng quê vùng Đồng bằng Bắc bộ ngày nay chuẩn bị cho tiết sau**

**CHÚC CÁC EM
HỌC TỐT!**